

www.dn.dk/esbjerg

**Danmarks
Naturfredningsforenings
Afdeling i Esbjerg**

Leif Wagner Jørgensen
Sjølborgvej 76
6710 Esbjerg V
Tlf: 75 46 10 35

lwj-sjølborg@bbsyd.dk

**Planklagenævnet
c/o Teknik og Miljø
Esbjerg Kommune
Torvegade 74
6700 Esbjerg**

Esbjerg, 20. februar 2019

**Vedr. endelig vedtagelse af Erhvervsområde ved Andrup Vest, Kommuneplanændring
2018.20**

Fremsendt via klageportal til Planklagenævnet

Lokalplanen omfatter et 214 ha stort landzoneareal som planlægges bebygget med et meget stort og dominerende Facebook Datacenter med omfattende køleanlæg samt et dieseldrevet nødstrømskraftværk og afspærring for offentligheden af hele planområdet, som i dag rummer store natur, miljø og kulturhistoriske værdier.

DN i Esbjerg (DNE) har tidligere afgivet høringssvar vedr. lokalplanudkastet, kommuneplanændring og frivillig miljøvurdering, men da Esbjerg Kommune kun i meget begrænset omfang har forholdt sig til foreningens indvendinger, ønsker DNE her med at påklage den endeligt vedtagne Kommuneplanændring for arealet. Til orientering vedhæftes tilsvarende klager over den endeligt vedtagne lokalplan samt den tidligere udarbejdede VVM-redegørelse.

På grundlag af ovenstående har DNE følgende konkrete klagepunkter:

Placering i Andrup:

Det fremgår af lokalplan forlaget, at hele planområdet er udlagt som "havnerelateret" erhvervsområde, dvs. Esbjerg Kommune ønsker at benytte 2,14 Mm² på et datacenter som ikke stiller krav om en havnerelateret placering. I forbindelse med Esbjerg Kommunes "Information om planlægning og miljøvurdering for havneudvidelse etape 5 og etape 6 på Esbjerg Havn" (jf. tillige DNE's høringsvar af 18. april 2018), blev udvidelsen på 1,0 Mm² begrundet med at kommunen havde et stort behov for flere havnerelaterede arealer. Ikke desto mindre er kommunen parat til at bruge mere end det dobbelte areal (2,16 Mm²) end til Etape 5 & 6 af Esbjerg Havn. Esbjerg Kommune har desuden oplyst at Esbjerg Havns nuværende havnerelateret areal er på omkring 4,5 Mm². Dvs. datacentret lægger beslag på et havnerelateret areal på næsten 50% af Esbjerg Havns nuværende arealer.

Traditionelt er antallet af arbejdspladser på havnerelaterede arealer meget højt, måske omkring 50 ansatte/ha. Antallet af permanente arbejdspladser på FB Datacentret vil være omkring 0,5 ansat/ha. Dvs. en yderst dårlig anvendelse af et eftertragtet havnerelateret erhvervsområde.

Tilsvarende gælder at den "bekvemme afkørsel fra E20" kunne have været benyttet af måske 5.000 ansatte i havne relaterede virksomheder i stedet for datacentrets beskedne antal ansatte.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med udarbejdelse af den endelige lokalplan erkendt, at der er behov for en kommuneplanændring, jf. note 1 til Lokalplanen:

Alle taler om miljøet - Alle kan gøre noget ved det!

For at uddybe baggrunden for kommuneplanændringen, foreslås følgende ændring:

Kommuneplanændringens redegørelsestekst indledes med følgende sætning: ”Ændringen sker på baggrund af Esbjerg Kommunes overordnede målsætning om erhvervsudvikling, hvor der ønskes en styrkelse af kommunens internationale erhvervsfokus. Der er i den sammenhæng behov for et stort erhvervsorienteret areal”.

DNE kan være stærkt forbløffet over hvordan langsigtede og formodentlig velbegrundede kommunale planer på denne måde, nærmest spontant, kan ændres i forhold til ”ressourcestærke” erhvervs-kunder ønsker. DNE finder det kritisabelt, at det meget store og vel kvalificerede arbejde Esbjerg Kommune udfører i forbindelse med udarbejdelse af langsigtede kommuneplaner, blot kan omgøres efter ”forhåndenværende” opportune muligheder. Speciel vil DNE gerne gøre opmærksom på, at lige netop omkring behovet for havnerelaterede arealer, har kommunen tillige haft et anerkendt rådgivningsfirma til at udarbejde og dokumentere det store behov for havnerelaterede arealer i Esbjerg Kommune.

Men uafhængigt af foreningens forbløffelse over planlægningen i Esbjerg Kommune, så må den overordnede plan for et ”havnerelatere erhvervsområde” eller nu ”et stort erhvervsorienteret areal”, vel være det samme: nemlig mulighed for mange arbejdspladser, gode adgangsforhold for ansatte og råvarer (motorvej/havn) samt en rimelig bynær tilknytning. Kommunens arealer ved Andrup egner sig fortrinligt i forhold til erhvervsrettede aktiviteter. Men i betragtning af at kommunen er i bekneb for disse velplacerede erhvervsrettede arealer, kan det undre at Esbjerg kommune ikke har undersøgt om der kunne findes et lidt mere ”afsides” og mere sikkert sted til placering af et datacenter i kommunen. Dels ville Facebook sikkert være mere interesseret i et areal fri for mulige nabokonflikter, natur-konflikter osv., lige som kommunens miljøgodkendelser vedr. støj/emission/risiko i forhold til nærtliggende boligbebyggelser kunne være undgået.

Uafhængigt af hvor sikkert en el station og et dieseldrevet nødstrømskraftværk kan etableres, så synes det ikke at være en klog og langsigtet løsning at placere dette så tæt på bymæssig bebyggelse. F.eks. kunne en placering ved el-traceen mellem Endrup og Grænsen at være nærmest ideelt i et ”rent” landbrugsområde, med minimalt elektrisk effekttab, sikker afstand til naboer og med mulighed for afledning af regnvand uden påvirkning af Esbjerg Bys spildevandsforsyning.

Grønne, kultur og landskabsmæssige KP18 bindinger

Lokalplanen og særligt den frivillige miljøvurdering omhandler følgende bindinger:

Skovbyggelinjen er brudt 4 steder af planområdet. Den sydlige del af planområdet strækker sig betragteligt ind i skovbyggelinjen afkastet af fredskov. Inden for denne skovbygge linjen befinder der sig tillige en fredet gravhøj.

Esbjerg Kommune oplyser at de vil søge Miljøministeriet om tilladelse til at ophæve disse 4 brud på skovbyggelinjen.

DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at se bort fra NBL §17. I det mindste kunne der være argumenteret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af disse 4 skovbyggelinjer.

Økologiske forbindelser: Fra de store sammenhængende GrDk ved Andrup er der en bred øst-vest spredningskorridor tværs over planområdet til Kvaglund Bæk ådalen. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve denne økologiske forbindelse med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til økologiske forbindelser i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af den økologiske forbindelse.

Potentielle Økologiske forbindelser: Ved de store sammenhængende GrDk ved Andrup forløber der en endog meget bred spredningskorridor fra syd-nord. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve denne potentielle økologiske forbindelse med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til potentielle økologiske forbindelser i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart kun at stille krav om en mindre indskrænkning af den potentielle økologiske forbindelse.

Grønt Danmarkskort: Hele den vestlige del af planområdet er udlagt som GrDk. En grøn kile som er med til at afgrænse (definere) landsbyen Andrup, sådan som det kendes fra byudviklingen af lokalområderne i Esbjerg Kommune siden Steen Eiler Rasmussens berømte byudviklingsplan i 1949. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve dette stykke GrDk med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til GrDk i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af GrDk.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med udarbejdelse af den endelige lokalplan erkendt, at der er behov for en ”redegørelsestekst” til kommuneplanændring, jf. note 4 til Lokalplanen:

Følgende redegørelsestekst indsættes i kommuneplanændringen: ”Der er i projektområdet udlagt areal til grønnt danmarkskort som med ændringen ændrer anvendelse til erhvervsformål. Der er tale om en planlagt forbindelse, hvis primære formål er på sigt at skabe en grøn, rekreativ forbindelse mellem Andrup og Kvaglund. Det er derfor ikke relevant at udlægge erstatningsarealer andre steder i kommunen. Forbindelsen er ikke realiseret, hvorfor arealet i dag er uden rekreativ og naturmæssig betydning for området.

For Grønt Danmarkskort i henhold til KP18 gælder: *Anvendelsen fastlægges til grønnt danmarkskort med det sigte at beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter samt beskytte landskabelige og kulturhistoriske værdier. Der må ikke tillades etableret eller ændret anlæg, så de naturmæssige og landskabelige værdier forringes. Ny bebyggelse og anlæg skal søges placeret uden for det grønne danmarkskort. Er det ikke muligt, stilles der krav om afskærmende beplantning. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.*

DNE har meget svært ved at forstå kommunens påstand om ”en planlagt forbindelse, hvis primære formål er på sigt at skabe en grøn, rekreativ forbindelse mellem Andrup og Kvaglund” kan siges at være at være i overensstemmelse med ovenstående vilkår for GrDk, hvor formålet jo netop er at ”beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer osv.”, hvorfor foreningen heller ikke er enig i at ”Det er derfor ikke relevant at udlægge erstatningsarealer andre steder i kommunen”. Tvært i mod er der i høj grad brug for at udlægge erstatningsarealer i en landbrugskommune som Esbjerg,

med 13 % mindre skov og 31 % mindre beskyttet natur end for gennemsnittet af Danmark. Naturkvalitetsindekset er blandt de absolut laveste for samtlige kommuner i Danmark.

Kulturmiljø: Hele den østlige halvdel af planområdet er sammen med Andrup landsby mv. udlagt til kulturmiljø, herunder det karakteristiske landskab med en mosaik af læbælter og levende hegn. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve dette stykke kulturmiljø: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til kulturområde.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart kun delvist betinget af ophævelse af kulturmiljø arealet.

Arkitektonisk arv: Lokalplan og miljøvurderingen mangler at behandle den arkitektoniske arv. Ifølge Kulturarvsstyrelsens hjemmeside fremgår det at:

Kulturarven skal sikres gennem den fysiske planlægning. Det kan eksempelvis gøres ved at udvikle en målrettet planstrategi for kulturarven, ved at indarbejde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen og udarbejde raffinerede lokalplaner, der sikrer bevaring og styrer udviklingen af et område. (DNE's understregning).

Landskabsanalyse: Det meget massive og firkantede byggeri vil fra nord og øst virke ganske dominerende, hvilket er specielt uheldigt da denne dominans ikke sløres af andre høje bygninger. Problemet forstærkes selvsagt af at byggeriet placeres på den højest beliggende del af planområdet.

Det fremgår af lokalplanen at denne kun kan gennemføres, hvis kommunen dispenserer fra samtlige ovenstående KP 18 bindinger. Kommunen opremser alle disse bindinger samt angiver, nærmest per automatik, at der skal søges dispensation i forhold til disse bindinger. Det er DNE's opfattelse, at når kommunen udarbejder en lokalplan skal denne forsøges afstemt efter de gældende beskyttelseslinjer eller zoner. Selvfølgelig skal der være mulighed for erhvervsbyggeri, men på en sådan måde at der samtidig sikres mest mulig beskyttelse af planrådets natur og kulturhistorie. Det er DNE's opfattelse at kommunen med denne lokalplan end ikke har vurderet, om nogen af de grønne bindinger kunne være bevaret – helt eller delvist.

Habitatdirektivet

Esbjerg Kommune skriver: *Der er på baggrund af naturundersøgelser ikke fundet bilag IV-arter inden for planområdet. Det kan ikke udelukkes at visse arter kan forekomme i området, men der er ikke egnede levesteder inden for plan- og projektområdet. Planen skønnes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at kunne medføre ødelæggelse af yngle- og rasteområder for beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV.*

DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks skriver denne standard bemærkning, specielt i betragtning af at Cowi har observeret mange og forskellige arter af flagermus og padder på planområdet.

Da der ikke foreligger en reel habitatvurdering er der her tale om retlig mangel. DNE vil gerne henvise til MAD 2007.1991Ø hvor Østre Landsret i lighed med Naturklagenævnet fandt, at det var en retlig mangel, at en habitatvurdering ikke indgik i et lokalplansforslag.

Med venlig hilsen
Leif Wagner Jørgensen
Mobil 2166 4675